

Nykirke Beitelag v/ Hans Johan Kopland

Saksbehandler, innvalgstelefon

Sigurd Bakken, 22003686

Skadefellingstillatelse på 1 gaupe i Modum kommune

Fylkesmannen i Oslo og Viken viser til telefonsamtale med Hans Johan Kopland i Nykirke Beitelag torsdag 3. september. Fylkesmannen mottok en telefon med muntlig forespørsel om skadefellingstillatelse på gaupe ca. kl. 14.30.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Oslo og Viken skadefellingstillatelse på én – 1 – gaupe i deler av Modum og Øvre Eiker kommuner. Tillatelsen gjelder fram til fredag 10. september kl. 12:00. Modum kommune er ansvarlig for fellingsforsøket. Nærmere vilkår følger av dette brevet.

Bakgrunn for søknad

Bakgrunn for søknaden er at Statens naturoppsyn (SNO) har dokumenter 1 lam antatt sikkert tatt av gaupe ved Hovenenga i Modum kommune. Skaden er av SNO vurdert til å ha oppstått i natt til 03.09.2020. Lammet ble først dokumentert av SNO 03.09.2020. Skaden skjedde i samme området hvor det tidligere ble gitt skadefelling på 1 gaupe i starten av juli 2020 uten vellykket felling.

Lammet ble dokumentert tatt på innmark hvor det går flere dyr. Det er ca. 1400 beitedyr i Nykirke beitelag, og mange av dyrene beiter nå på utmarksbeite.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3.

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene): "Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og

innlandsfisk (...) b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom (...) Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte (...)”

Rovviltforskriften § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):
Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. områdets betydning som beitemark*
- b. skadenes omfang og utvikling*
- c. potensialet for fremtidige skader d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling.

Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.” Etter § 9 i rovviltforskriften kan Fylkesmannen gi løyve til felling for å hindre framtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnda ev. Miljødirektoratet, jf. forskriften §§ 8 og 13.

Rovviltnemnda for region 2 – Vestfold, Telemark, Buskerud og Aust-Agder har vedtatt en skadefellingskvote på 3 gaupe gjeldende fra 1. juni 2020 – 15. februar 2021. Pr. i dag er det ikke felt dyr av kvoten. Videre har rovviltnemnden i region 2 satt særlige vilkår knyttet til iverksettelse av skadefelling av gaupe. Disse er:

Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen. I tilfeller der det er kjente familiegrupper av gaupe innenfor aktuelle områder for skadefelling, skal de tiltak som er mulige for å unngå felling av voksen hunngaupe, være iverksatt.

Fylkesmennene skal være restriktive med å gi tillatelse til skadefelling innenfor prioriterte yngleområder for gaupe. Hvis slik tillatelse gis, skal det komme tydelig fram i vedtaksbrevet hvilke andre forebyggende tiltak som er vurdert.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8.

Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om gaupens bestandssituasjon og utvikling i Norge. Det vises blant annet til rapport fra NINA -

Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2020. Den viser at bestandssituasjonen for gaupe i rovviltregion 2 ligger på 16 registrerte familiegrupper. Dette er 4 familiegrupper over bestandsmålet på 12.

"Føre-var-prinsippet" i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfellet i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som gaupebestanden blir utsatt for, jf. § 10.

Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for store rovdyr i region 2 - Vestfold, Telemark, Buskerud og Aust-Agder sin inndeling i forvaltningsområder. Selv om området er definert som forvaltningsområde for gaupe, og gaupe skal prioriteres i denne del av Buskerud, er det i forvaltningsplanen åpnet for å iverksette skadefellingstillatelse når bestandsforholdene tilsier det. Skadefellingstillatelse skal kun gis der skader er påvist og skadepotensialet er stort.

Området hvor det er søkt skadefelling av gaupe har betydelig med sau på utmarksbeite, og skadepotensialet vurderes derfor som stort. Samtidig er dette et område som ifølge bestandsovervåkingsrapporten til NINA har relativt tett med familiegrupper med gaupe. Ut fra dette vurderer Fylkesmannen det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Vi er nå i slutten av beitesesongen og sankingen har for noen begynt eller begynner snart. Det går fortsatt mye sau på utmarksbeite, og på innmark der lammet ble dokumentert tatt. Dette er i tillegg et området hvor vi har hatt gaupskader tidligere i sesongen. Tidligere i dette området har vi sett at gaupa har kommet tilbake for å spise på kadaveret. Dette selv om det har vært betydelig med menneskelig aktivitet i området. Iverksettelse av ekstraordinært tilsyn vurderes derfor heller ikke i tilstrekkelig grad å kunne forhindre skade ut fra den akutte tapssituasjonen, jf. rovviltforskriften § 9 d. Vi anbefaler at kommunen/beitelaget intensiverer tilsynet i området, men at dette må skje etter nærmere dialog med fellingslaget.

Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her. Ut fra vår vurdering av bestandssituasjonen for gaupe, samt at det er begrenset med mulighet for å iverksette effektive skadeforebyggende tiltak, vurderer vi skadefelling av gaupe som det beste tiltak for å forhindre ytterligere skader fra gaupe i dette beiteområdet. En forutsetning for tillatelsen er de begrensninger som rovviltneemnden i region 2 har satt: *«Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen. I tilfeller der det er kjente familiegrupper av gaupe innenfor aktuelle områder for skadefelling, skal de tiltak som er mulige for å unngå felling av voksen hunnaupe, være iverksatt»*. Fylkesmannen vurderer hensynet til naturmangfoldloven § 12 å være ivarettatt.

Konklusjon og vedtak:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom gaupen fortsatt oppholder seg innenfor Nykirke beitelag sitt beiteområde, finner Fylkesmannen å tillate skadefelling på en – 1 – gaupe innenfor dette beiteområdet. Tidsrom for skadefellingstillatelsen framgår av vilkårene for tillatelsen.

Modum kommunale skadefellingslag får ansvaret for gjennomføringen av fellingsforsøket, og fellingsforsøket ledes av regionalt skadefellingsansvarlig for nedre Buskerud - Haakon F. Borgen.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet har følgende avgrensning: området som avgrenses av følgende veisystemer - vest for fylkesvei 287, nord for kommunalvei 2842, nord for kommunalvei 2844, øst for kommunalvei 2738, syd og øst for kommunalvei 2816 og vest for kommunalvei 2846.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - gaupe i tidsrommet 03. september 2020 kl. 15:00 til og med 10. september 2020 kl. 12:00.
3. Familiegrupper av gaupe som opptre sammen er unntatt fra tillatelsen. I tilfeller der det er kjente familiegrupper av gaupe innenfor aktuelle områder for skadefelling, skal de tiltak som er mulige for å unngå felling av voksen hunngaupe, være iverksatt
4. Modum kommunale skadefellingslag er ansvarlig for gjennomføringen av fellingsforsøket. Regional skadefellingsleder for nedre Buskerud, Haakon F. Borgen, leder fellingsforsøket. Kun personer som står registret som deltagere på det kommunale skadefellingslaget i Modum har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring må Fylkesmannen ha skriftlig beskjed om dette. Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
5. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på inntil kr 25 000,-. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. Rammen er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at felling ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må skadefellingsleder ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i forkant.
6. Gaupe som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk Institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.
7. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.
8. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst, fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning den 22. mars 2002, jf. § 15 og 16.
9. Felling eller forsøk på felling av gaupe skal umiddelbart meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom gaupe skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal

gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.

10. Fellingslaget skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum en gang pr. døgn om gjennomføringen av fellingsforsøket. Dersom fellingslaget får kontakt med gaupe skal Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.
11. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
12. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.
13. Det gis adgang til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;
 - a. Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i futteral, bag eller veske.
 - b. Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
 - c. Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.
 - d. Fellingslaget skal ta alle nødvendige forholdsregler for å ivareta allmennhetens sikkerhet i forbindelse med bruk av bil til postering under fellingsforsøket.
 - e. Det er ikke tillatt å postere i bil langs offentlig vei (riks-, fylkes- eller kommunal vei).
14. Dersom gaupe skadeskyles eller felles, skal det gis melding på beredskapstelefonen nr: 971 35 265.

Klage

Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28.

Klagefristen er tre – 3 – uker fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Ellen Lien
lederstilling
Klima- og miljøvernavdelingen

Sigurd Bakken
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Modum kommune
Statens Naturoppsyn regional ansvarlig v/ Espen
Marker
Fylkesmannen i Agder
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark
Regional fellingsleder v/Håkon Fredrik Borgen
Fellingsleder Modum v/ Johan Kopland